Forum för levande historia
Stora Nygatan 10–12
Box 2123, 103 13 Stockholm
Tel 08 723 87 50
www.levandehistoria.se

DELRAPPORTERING
(Ku2016/02633/DISK)
dnr. 2016/331

Delrapportering av uppdrag att samordna och följa upp den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott (Ku2016/02633/DISK)

FORUM FÖR LEVANDE HISTORIA

Innehåll

Delrapportering av uppdrag att samordna och följa upp den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott (Ku2016/02633/DISK)....1
Samordnings- och uppföljningsuppdraget 3
Genomförande av uppdraget hittills....4
Samlad redovisning av myndigheternas genomförande 5
Statens kulturråd....6
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) 9
Statens skolverk 12
Statens medieråd....14
Diskrimineringsombudsmannen (DO)....22
Forum för levande historia 26
Analys....34
Bilaga 1 39
Bilaga 2 39

Samordnings- och uppföljningsuppdraget

Forum för levande historia har i uppdrag att samordna och följa upp arbetet inom ramen för den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott under perioden 2016-2019 (Ku2016/02633/DISK, se bilaga 1). Forum för levande historia ska redovisa uppdraget årligen senast den 15 april året efter respektive verksamhetsår till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) med en särskild rapport om utvecklingen på området. Denna rapport utgör den första rapporteringen av uppdraget.

Uppdraget till Forum för levande historia är uppdelat i två delar, samordning och uppföljning:

- Den del i uppdraget som avser samordning innebär att regelbundet genomföra erfarenhets-, kunskaps- och informationsutbyten främst mellan myndigheter som arbetar med dessa frågor.
- Den del i uppdraget som avser uppföljning innebär att succesivt utveckla ett uppföljningssystem som omfattar regelbunden redovisning baserad på det underlag Forum för levande historia får från nedan angivna myndigheter samt denna myndighets egen verksamhet och ytterligare information t.ex. från attityd- och upplevelseundersökningar.

De myndigheter som ska redovisa sina uppdrag till Forum för levande historia är: Länsstyrelsen i Dalarnas län (Ku2015/00009/DISK), Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (Ku2016/01669/DISK), Statens kulturråd (Ku2016/01670/DISK), Statens medieråd (Ku2015/01869/D, Ku2016/01671/DISK), Diskrimineringsombudsmannen (A2014/02479/DISK, Ku2015/01668/DISK) och Statens skolverk (A2014/01587/DISK). Även Forum för levande historias eget arbete (t.ex. Ku2015/319/KA) ska ingå i redovisningen.

Eftersom Länsstyrelsen Dalarnas län i enlighet med uppdrag från regeringen (Ku2015/00009/DISK) skall redovisa till Forum för levande historia den 1 juni 2017 kommer myndighetens redovisning att ingå i Forum för levande historias rapportering först 2018.

Genomförande av uppdraget hittills

Det arbete som Forum för levande historia hittills har genomfört i relation till den första delen av uppdraget, att samordna erfarenhets- kunskaps- och informationsutbyten har varit att i denna rapport identifiera de tillfällen då myndigheterna redovisar att de samverkar och har samverkat med andra myndigheter eller att de skulle vara betjänta av mer samverkan framgent. Detta kommer att utgöra ett värdefullt underlag till planeringen av det fortsatta arbetet inom ramarna för samordnings- och uppföljningsuppdraget.

Det arbete som Forum för levande historia har genomfört i relation till uppdragets andra del, att succesivt utveckla ett uppföljningssystem baserat på de underlag Forum för levande historia får från ovan nämnda myndigheter samt myndighetens egen verksamhet och ytterligare information t.ex. från attityd- och upplevelseundersökningar är att utveckla denna rapport. Rapporten fokuserar på myndigheternas (inklusive Forum för levande historias egna) redovisningar, ytterligare underlag kommer att användas i framtida redovisningar.

En projektledare, Mikael Öhman Almén, har rekryterats och tillträdde tjänsten 3/4. Den 15/5 ska en preliminär processplan och budget för 2017 vara framtagen och lämnas till beställare Caroline Källner, chef för avdelningen Uppdrag och forskningssamordning vid Forum för levande historia och den 15/8 ska förslag till projektplan lämnas till beställaren.

I ett tidigt skede av arbetet kommer berörda myndigheter att informeras om att samordnings- och uppföljningsfunktionen på Forum för levande historia nu är operativ. Enskilda dialogmöten med företrädare för berörda myndigheter kommer att genomföras för att inventera behov av erfarenhets- kunskaps- och informationsutbyten, men också uppföljning. De myndigheter som ingår i planen kommer att bjudas in till ett uppstartsmöte där de får information om planen, om samordnings- och uppföljningsfunktionen vid Forum för levande historia samt att de får presentera genomförandet av sina respektive uppdrag för varandra. I ett tidigt skede av arbetet kommer också en inventering inledas där utvärderingar och andra rapporter relaterade till befintliga uppföljningssystem (t.ex. för jämställdhetspolitiken, barnpolitiken, folkhälsopolitiken och funktionshinderspolitiken) är i fokus.

Samlad redovisning av myndigheternas genomförande

Denna delredovisning är baserad på Forum för levande historias läsning av myndigheternas redovisningar. Vi har inte haft möjlighet att låta berörda myndigheter läsa eller kommentera på rapporten, inte heller att begära kompletterande information i händelse av att det förekommit vagheter i myndigheternas redovisningar. Eventuella vagheter i ursprungsmaterialet kvarstår därmed även i denna redovisning. Myndigheternas uppdrag och redovisningar redogörs sammanfattande. Avsnittet är till skillnad från rapportens avslutande analysdel deskriptivt. För myndigheternas egna och fullständiga beskrivningar hänvisar vi till deras enskilda redovisningar (se bilaga 2).

Syftet med rapporten är att ge en systematiskt presenterad överblick av myndigheternas arbete och att därigenom få en samlad bild av de insatser som genomförs genom planen och kunna identifiera gemensamma lärdomar, till exempel avseende behov av samordning och uppföljning.

Den systematiska överblicken åstadkoms genom att myndigheternas redovisningar sammanfattas och sorteras in under följande rubriker: *Uppdrag, Målgrupper, Genomförande, Måluppfyllelse, Samverkan, Framtida behov* och *Ekonomisk redovisning.* Dessa rubriker har valts, både för att de återspeglar bärande teman i myndigheternas inlämnade redovisningar, men också för att Forum för levande historia gör bedömningen att den information som ryms under respektive rubrik är avgörande för att kunna förstå och bedöma myndigheternas arbete.

Myndigheternas redovisningar skiljer sig till sin karaktär från varandra avseende såväl omfattning som innehåll. Eftersom de rubriker som i denna rapport sorterar innehållet från myndigheternas redovisningar inte var kända för myndigheterna då de gjorde sina redovisningar kan texten under enstaka rubriker upplevas som gles. I de fall Forum för levande historia gjort bedömningen att en myndighet saknat innehåll att sortera in under någon av rubrikerna har den aktuella rubriken strukits.

Vid kommande redovisningar kommer Forum för levande historia erbjuda redovisande myndigheter ett gemensamt stöd för redovisningen (t.ex. i form av en rapportmall med färdiga rubriker och stödtext samt en enkät med flervalsalternativ). Detta stöd kommer att utformas i dialog med berörda medarbetare vid myndigheterna. Syftet är att underlätta myndigheternas arbete med redovisningarna, åstadkomma mer likvärdiga och därigenom mer jämförbara redovisningar samt att förbättra möjligheterna att systematiskt analysera redovisningarna.

Statens kulturråd

Uppdrag

Att under 2016 genomföra kunskapshöjande insatser kring hur verksamheter som tillgängliggör konst och kultur kan synliggöra normer och utmana negativa stereotyper i syfte att bidra till ett öppnare samhälle. Detta kan t.ex. ske genom informationsinsatser, seminarier eller samtal.

Uppdraget ska genomföras i samarbete med Riksutställningar och inför dess genomförande ska informationsutbyte ske med Forum för levande historia.

Myndigheten får rekvirera högst 500 000 kr från Kammarkollegiet under 2016.

Målgrupper

Målgrupp för uppdraget har varit kulturutövare, representanter för civilsamhället, verksamma på kulturinstitutioner, programläggare, producenter och beställare av kultur från exempelvis region, kommun och skola.

Genomförande

Uppdraget har genomförts i tre delar: fyra dialogmöten, en konferens och en publikation.

Fyra dialogmöten genomfördes med ett trettiotal personer från kultursektor och civilt samhälle. Syftet var att samla in kunskap till en publikation och ge medverkande möjlighet till erfarenhetsutbyte.

Konferensen *Konsten att beröra* samlade omkring 300 deltagare. Syftet var att undersöka kulturens möjligheter att ställa frågor och bredda perspektiv om bland annat rasism. Programmet innehöll korta föreläsningar, paneldiskussioner och kulturinslag. Filmer från konferensen har distribuerats brett, bland annat till regionala kulturchefer.
Publikationen *Konsten att beröra* innehåller intervjuer med 15 personer som arbetar med kultur och utmanar negativa normer. Syftet var att öka kunskap, förståelse och bidra till fortsatt diskussion om kultur och normer. Publikationen har spridits digitalt, bland annat till regionala kulturchefer. Den går att ladda ner kostnadsfritt eller beställa i tryck.

Måluppfyllelse

Uppdraget har bidragit till ökad kunskap om hur verksamheter som tillgängliggör konst och kultur kan synliggöra normer och utmana negativa stereotyper. Deltagare i projektets olika delar har i huvudsak uppgett att de varit nöjda. Av de som svarade på en utvärdering av konferensen tycker 84 procent att de i stor eller viss utsträckning fått ökade kunskaper. Kulturrådets bedömning är att dialogmötena och konferensen också har bidragit till att öka kunskapen hos myndighetens anställda.

Samverkan

Uppdraget har genomförts i samverkan med Riksutställningar som bidragit med ekonomiska och personella resurser. Inför genomförande av uppdraget träffades medarbetare vid Kulturrådet och Forum för levande historia för att utbyta information. En medarbetare från Forum för levande historia blev också intervjuad om myndighetens arbete med att belysa romers historia till publikationen *Konsten att beröra*. Kulturrådet förde även dialog med Statens medieråd inför genomförandet. Myndigheten för kulturanalys medverkade på scenen vid konferensen. Bland de som deltog i konferensen och svarade på en utvärdering bedömer 66 procent att konferensen kommer att leda till fler samarbeten och/eller nya samarbeten.

Framtida behov

I myndighetens redovisning framgår att deltagare i projektets olika delar har uppgett att de har ett fortsatt behov av fler insatser som liknar de som genomförts. Många deltagare i dialogmötena upplevde t.ex. ett behov av samtal och nätverk, samt mer stöd och resurser till arbetet. Flera av deltagarna hade en positiv bild av kulturutbudet, men menade att det är svårt att nå de som inte redan har ett intresse av dessa frågor. Institutionerna har mycket att bidra med till arbetet (t.ex. lokaler, resurser, infrastruktur, kompetens, forskning och befintliga nätverk), men behöver samtidigt bryta gamla mönster och undvika att fastna i konventionella metoder.

Ekonomisk redovisning

Intäkter	
Bidrag från Kammarkollegiet	500 000
Riksutställningar, samordning	260 000
Total extern finansiering	**760 000**
Utgifter	
Löner och arvoden	13 556
Resekostnader	40 446
Konsulttjänster	391 020
Konferenskostnader	175 607
Tryckkostnader	66 400
Övriga kostnader	34 457
Summa utgifter	**721 486**
Ej utnyttjat 2016	38 514
Egen insats 2016 (Lönekostnader inklusive sociala avgifter)	150 800

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)

Uppdrag

Att under 2016-2019 genomföra insatser i syfte att motverka homofobi, bifobi och transfobi bland unga och skapa en öppen och inkluderande miljö för unga hbtq-personer i skolan. Uppdraget utgör en förstärkning och förlängning av pågående uppdrag.

Vid genomförande ska MUCF inhämta information och synpunkter från Statens skolverk och Forum för levande historia.

I regleringsbrev för 2016 anges att myndigheten får använda högst 500 000 kr till uppdragets genomförande. Genom ändringsbeslut får myndigheten rekvirera högst 1 000 000 kronor ytterligare.

Målgrupper

Skolor, kommuner och regioner. Personal inom skola, men även fritidsverksamheter, ungdomsmottagningar och andra vuxna som möter unga.

Genomförande

Under 2016 har myndigheten genomfört föreläsningar och spridning av stödmaterialet *Öppna skolan! Om hbtq, normer och inkludering i årskurs 7-9 och gymnasiet* och framtagande av skriften *Stödjande och stärkande – Unga hbtq-personers röster om identitetsstärkande och hälsofrämjande faktorer*.

Syftet med skriften *Stödjande och stärkande* är att synliggöra faktorer som främjar unga hbtq-personers hälsa och rättigheter i vardagen. Denna kunskap saknas ofta inom skolan enligt MUCF. Skriften finns tillgänglig via myndighetens webbplats och trycktes i 4200 exemplar. Samtliga grundskolor med årskurs 7-9 och gymnasieskolor tillsändes ett exemplar. Med

utskicket följde möjlighet till intresseanmälan till utbildningsinsats som skall genomföras 2017-2018.

Två egna arrangemang och åtta externa arrangemang har varit viktiga forum för kunskapsförmedling. Mer än 3258 personer har nåtts genom dessa arrangemang.

Myndigheten har utarbetat en plan för utbildningsinsatser riktade mot skolor de närmaste åren. Insatserna kombinerar föreläsningar för all skolpersonal med interaktiva workshops för ett urval av nyckelpersoner på skolorna. Syftet är att ge all personal grundläggande kunskap, samtidigt som en likabehandlingsgrupp eller motsvarande får möjlighet till stöd i utveckling och implementering av skolans arbete med hbtq-frågor. Under 2017 kommer myndigheten att ta fram en kortfilm som baseras på material ur *Stödjande och stärkande*. Filmen ska bland annat användas som en del av utbildningsinsatserna.

Måluppfyllelse

I sin redovisning redogör myndigheten för nöjdheten i utvärdering av ett seminarium om skriften *Stödjande och stärkande* som genomfördes vid myndighetens rikskonferens. Konferensen hade 100 deltagare och seminariet fick ett medelvärde på 4,65 av 5 på frågan ”Hur användbart tycker du att innehållet i seminariet är för dig i ditt arbete?”.

Samverkan

Materialet *Öppna skolan* togs fram under 2015 tillsammans med RFSL och RFSL Ungdom. Skriften *Stödjande och stärkande* baseras på en webbenkät till unga hbtq-personer. Enkäten spreds bland annat via RFSL, RFSL ungdom och öppna mötesplatser för unga hbtq-personer. Utifrån skriften tas under 2017 en film fram. Denna kommer att spridas via RFSL och RFSL Ungdom.

I samarbete med RFSL och RFSL Ungdom har myndigheten även producerat ett informationsmaterial om unga hbtq-personers rättigheter i Sverige. Materialet riktar sig till unga nyanlända och finns på sju språk. Materialet ska fortsatt spridas till unga via civilsamhällesorganisationer, skolor och andra aktörer som möter unga.

Sedan 2014 deltar myndigheten i nätverket Hbtq och skola där bland annat DO, Forum för levande historia och RFSL har deltagit. Detta avser myndigheten fortsätta göra under 2017.

Arrangemang har genomförts i samverkan med Region Sörmland, Riksföreningen för skolsköterskor, Barnombudsmannen, Stiftelsen Allmänna Barnhuset, Forum för levande historia, Sveriges Skolkuratorers förening, Normkritiska Skolgrupper, RFSL Ungdom, Center för skolutveckling, Göteborgsregionen och Stockholm Pride.

Framtida behov

MUCF påtalar att det finns över 4000 gymnasieskolor och skolor med elever i årskurs 7-9 i Sverige. En stor del av lärarkåren saknar utbildning i hbtq-frågor eftersom hbtq-kompetens inte är en obligatorisk del i de flesta lärarutbildningar. MUCF:s bedömning är att behovet av insatser för att främja en trygg och inkluderande skolmiljö för unga hbtq-personer är större än vad som går att tillgodose utifrån myndighetens tilldelade resurser. Myndigheten erfar att behovet av kompetenshöjande insatser för skolpersonal är stort, liksom efterfrågan på myndighetens stödmaterial. Både unga och personal inom skolan ger en bild av att homofobi, bifobi och transfobi är vanligt förekommande och många skolor saknar effektiva verktyg för att skapa en trygg miljö. Skolpersonal som myndigheten har kontakt med uttrycker ofta osäkerhet kring hur de kan tillämpa kunskaperna i den dagliga verksamheten. För att möta detta behov, menar myndigheten, behövs interaktiva utbildningsinsatser som möjliggör diskussion och övningar i mindre grupper och på så sätt skapar en större handlingsberedskap bland personalen.

Ekonomisk redovisning

Utgifter	
Verksamhet	376 149
Personalkostnader	1 039 995
Summa utgifter	**1 416 144**
Ej utnyttjat 2016	83 856

Statens skolverk

Uppdrag

Statens skolverk ska vidta kunskapshöjande insatser i skolan om främlingsfientlighet och liknande former av intolerans.

Myndigheten ska via sin hemsida sammanställa information om det arbete som utförs av myndigheter och andra organisationer i syfte att förmedla kunskap och sprida information om metoder i frågor om främlingsfientlighet och liknande former av intolerans. I sammanställningen bör aktuella undersökningar och forskningsrapporter ingå.

Skolverket ska också genomföra fortbildning och utveckla material till konkret stöd i frågor om främlingsfientlighet och liknande former av intolerans.

Myndigheten ska genomföra regionala seminarier för att sprida framtaget material och hur detta kan användas. Vid anordnandet av seminarier ska hänsyn tas till geografisk spridning.

Myndigheten ska för alla delar av uppdraget inhämta synpunkter från berörda myndigheter så som Forum för levande historia, Statens medieråd, Diskrimineringsombudsmannen och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Myndigheten ska även bjuda in organisationer som är verksamma inom området då det är relevant.

Uppdraget ska samordnas med Skolverkets uppdrag om värdegrund, diskriminering och kränkande behandling.

Målgrupper

Skolhuvudmän, förskolechefer och rektorer, förskollärare, lärare och fritidspersonal.

Genomförande

Uppdraget att utveckla material till stöd i frågor om främlingsfientlighet har lagts på Örebro universitet och pågår fortfarande. Materialet väntas vara klart för publicering i början av hösten 2017.

Skolverket har utvecklat sin hemsida genom att ta fram *konkreta scenarier och diskussionsfrågor för kollegialt utvecklingsarbete*. Till fem av scenarierna har Skolverket producerat podradioavsnitt. Dessa hade 31 december 2016 laddats ner mer än 4000 gånger.

Skolverket har översatt Europarådets stöd för lärare *Teaching Controversial Issues*, till materialet *Undervisa om kontroversiella frågor*. Exempel på kontroversiella frågor materialet kan användas för att undervisa om är rasism, olika former av intolerans, våldsbejakande extremism, heder samt sex och samlevnad.

Samverkan

Skolverket har i detta uppdrag tecknat en överenskommelse om samarbete med Forum för levande historia att ”tillsammans genomföra en utbildningsinsats för att motverka rasism och främlingsfientlighet i förskolan och skolan” samt att genomföra två konferensserier. Se avsnittet om Forum för levande historias genomförande av uppdrag att utvidga och förlänga utbildningsinsats om rasism i historien och idag (Ku2016/01672/DISK) i denna rapport för mer information om denna del av uppdraget.

Ekonomisk redovisning

Utgifter	
Uppdragsutbildning	2 030 555
Stödmaterial	190 000
Översättning och layout	35 900
Summa utgifter	**2 2662 106**

Statens medieråd

Myndigheten har haft två uppdrag som nedan redovisas i var sitt avsnitt: 1) Uppdrag till statens medieråd att utveckla och förlänga kampanjen No Hate Speech Movement och 2) Uppdrag till Statens medieråd att kartlägga skyddet av barn och unga på internet vad avser rasism, liknande former av fientlighet, hatbrott och extremism.

1. Uppdrag till Statens medieråd att utveckla och förlänga kampanjen No Hate Speech Movement

Uppdrag

Statens medieråd har fått i uppdrag att utveckla och förlänga kampanjen No Hate Speech Movement till att utöver att höja kunskap om främlingsfientlighet, sexism och liknande former av intolerans på internet samt mobilisera för att främja mänskliga rättigheter, demokrati och jämställdhet också omfatta insatser för att värna demokratin mot våldbejakande extremism genom att stärka barns och ungdomars medie- och informationskunnighet.

Kampanjen ska stärka barn och ungas förmåga att använda sin yttrandefrihet, respektera mänskliga rättigheter och öka den demokratiska delaktigheten samt stimulera till källkritik och kritiskt tänkande i relation till medier. Kampanjen ska särskilt nå barn och unga med kognitiva och intellektuella funktionsnedsättningar.

Myndigheten ska samråda med den nationella samordnaren för att värna demokratin mot våldbejakande extremism samt organisationer i civilsamhället samt inhämta kunskap från Forum för levande historia, Diskrimineringsombudsmannen, Konstfack, Myndigheten för tillgängliga medier, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Statens skolverk samt Sveriges kommuner och landsting. Dialog bör föras med ideella organisationer med kompetens om våldsförebyggande insatser.

Myndigheten får högst använda 2 900 000 kr för uppdraget 2015-2016.

Målgrupper

Pedagoger, bibliotekarier och andra nära barn-professionella, föräldrar samt barn och unga, särskilt barn och unga med kognitiva och intellektuella funktionsnedsättningar samt de som sett andra bli utsatta.

Genomförande

Myndigheten har arbetat för att stärka kopplingen mellan No Hate Speech Movement och myndighetens övriga arbete, t.ex. medie- och informationskunnighet, MIK. En del i arbetet har varit att flytta över den externt drivna webbplatsen www.nohate.se till statens medieråds egen webbplats och adressen är nu www.statensmedieråd.se/nohate. Detta för att åstadkomma en mer effektiv och kontrollerad förvaltning. Myndigheten har arbetat med att förtydliga sidans målgrupp utifrån innehållet och att strukturera om och anpassa tilltalet i den. Med målsättning att öka trafiken till kampanjen, användning av dess material samt vidga målgruppen har kampanjinsatser gjorts, befintligt material utvecklats och nytt producerats.

Material i olika format har utvecklats: poddar, filmer och Power Points. En del har översatts och anpassats för att kunna användas av fler målgrupper.

Foldern *Hat och kränkningar på internet – en vägledning till föräldrar och andra vuxna* har tryckts i 50 000 exemplar samt sänts till 100 folkbibliotek samt 18 läns- och regionbibliotek. Skriften är gratis att ladda ner och har spridits digitalt till 350 MIK-bibliotek och 900 skolbibliotek. Den har också spridits till Samarbetsorganet för etniska organisationer i Sverige, SIOS.

Metodmaterialet *Propaganda och bilders makt* består både av stöd för pedagoger och material att använda i undervisning. Materialet har utvecklats då en allt större del av kommunikation går från text till bild. Både högerextrema grupper och våldsbejakande islamistiskt extremistiska grupper använder enligt myndigheten sociala medier i sin propaganda och i detta är rörliga bilder centrala budskapsbärare.

Som ytterligare stöd för pedagoger har den fördjupande texten *Propaganda – vad, hur och varför?* utvecklats.

Uppföljning av spridning gjordes 23 januari och visade att 137 artiklar tryckts i media och webbmedia samt att Facebook-inlägg om materialen nått 111 101 personer och delats 288

gånger. På myndighetens hemsida har materialet haft 10 073 sidvisningar och laddats ner 3 868 gånger.

Myndigheten har vidare utvecklat fem poddar på följande teman: 1) *Bilder – från visuellt småprat till extremistpropaganda* 2) *Värna demokratin och stärka eleverna – tips till lärare* 3) *Sexism på nätet – ett hot mot demokratin* 4) *Diagnoser i det digitala* 5) *Hjälp på nätet – juristens bästa råd*.

Medierådet har även utvecklat visuella material: Tre filmer om näthat, varav två riktar sig till unga och en till föräldrar. De förra hade 5 828 respektive 701 visningar på Youtube perioden 3 respektive 11 november 2015 – 2 februari 2017. Den senare filmen har haft 5 092 visningar mellan 31 januari 2016 och 2 februari 2017. Myndigheten har därtill utvecklat tre filmer kring fenomenet YouTubers och deras strategier att hantera näthat. Två filmer riktar sig till unga och en till föräldrar. Myndigheten har också tagit fram elva videopoddar om juridik online.

Ett digitalt quiz för föräldrar har utvecklats med syfte att förmedla kunskap om ungas digitala liv och No Hate Speech Movement. Mer än 26 000 personer har nåtts av quizet.

Myndigheten samverkar med projektet Nätkoll för att utveckla ett material om näthat och ungas medievanor riktat till målgruppen unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar för att utveckla ett digitalt spel och en lärarhandledning. Materialet ska spridas tillsammans med rapporten *Mer, oftare och längre tid. Så gör barn och unga med NPF på nätet.*

Myndigheten påbörjade ett arbete med unga med intellektuella funktionsnedsättningar som målgrupp men avbröt detta då mer kunskap om gruppens nätanvändning och utsatthet behövs. För att få tillgång till denna kunskap har samarbete med Linköpings universitet inletts.

Myndigheten har vidare deltagit i nätverk, konferenser, föreläsningar, seminarier och panelsamtal arrangerade av bland annat EU-nätverket Insafe; Skolverket, Forum för levande historia och Statens medieråd; Örebro universitet; Nordiska ministerrådet; Skolforum; Freinetsskolan Hugin i Norrtälje; Stockholmspolisen; Borås högskola; MUCF, Nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism och Fryshyset samt IKT samordnare i Nässjö kommun.

Måluppfyllelse

Myndigheten har nått målsättningen att webbplatsen skulle vara navet i kampanjarbetet. Besöksstatistiken för sidan statensmedieråd.se/nohate är betydligt jämnare och på en högre nivå jämfört med på nohate.se. Myndigheten drar slutsatsen att genomförda kampanjer och flytten till Statens medierråds hemsida gett synergier med myndighetens övriga arbete och lett till fler besök och större kännedom om kampanjen och dess material. Myndighetens bedömning är att det under 2016 lagts en god grund för att fortsätta utveckla arbetet med No Hate Speech Movement.

Samverkan

För att kunna driva arbetet i önskad takt och med långsiktig kontinuitet skrevs längre ramavtal med Intellecta Corporate kommunikationsbyrå som medverkat i det löpande produktionsarbetet.

Samarbete med andra myndigheter och aktörer har varit viktigt. Myndigheten har samverkat med olika parter för att inhämta kunskap samt sprida material i samband med t.ex. Safer Internet Day. Två samarbeten har haft en mer processinriktad karaktär, det ena är med Forum för levande historia och Konstfack, det andra är med arvsfondsprojektet Nätkoll som drivs av Attention Hisingen-Kungälv.

Myndigheten tog i samverkan med Forum för levande historia och Konstfack fram skolmaterialet *Propaganda och bilders makt*. Samverkan ledde till fördjupad kunskap om ämnesområdet och till att man identifierade hur möjlig samverkan kan berika myndigheternas arbete i framtiden. Konstfack bidrog med kunskap om bildanalys och visuell kommunikation. Forum för levande historia var en viktig referens under arbetets gång.

Samarbetet med Nätkoll syftade till att ta fram kunskap om nätvanor hos unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt ta fram material för målgruppen med målsättning att förebygga utsatthet samt hat och kränkningar på nätet.

Statens medieråd har även träffat: Statens skolverk, Myndigheten för tillgängliga medier, Utbildningsradion, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Somaliska riksförbundet och Expo. Samtal har förts med EU-finansierade SSCAT, Syria Strategic Communications Advisory Team och referensgruppen för den nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism.

Statens skolverk och Svensk biblioteksförening har bidragit till spridning av trycksaken *Hat och kränkningar på internet*. Myndigheten har använt Föreningen Datorn i utbildningens (DIU) nätverk av lärare för att ställa frågor om lärarnas behov av information gällande juridik online.

Ett bra stöd i samverkansarbetet har varit att parterna skrivit avsiktsförklaringar där deras olika behov redovisas.

Framtida behov

En utmaning myndigheten identifierat är att använda befintliga material och paketera om innehållet istället för att automatiskt göra nya. Framtagna material behöver fortsatt kommuniceras och utfallet av kommunikationsarbetet behöver följas upp. Önskvärt vore att undersöka hur många skolor som använder materialen och på vilket sätt de är mest användbara. För att bedöma effekt av materialen behöver myndigheten undersöka om de faktiskt verkar kunskapshöjande.

En lärdom för framtagande av material är vikten av avgränsningar. I arbetet med *Propaganda och bilders makt* blev det tydligt att kunskapsområdet könsstereotyper är så omfattande att det krävde ett eget material - vilket nu är påbörjat. Målsättningen är att materialet ska ge stöd i förebyggande arbete för att motverka sexism och hatyttringar.

Kampanjperioden har stärkt arbetet på internet, främst genom Facebook. Att tränga igenom bruset, behålla aktiviteten, underhålla målgruppen och fortsatt erbjuda relevant material är utmaningar relaterat till detta. Att utveckla YouTube-kanalen kan även vara angeläget för arbete i framtiden.

Att vidga målgruppen, t.ex. till föreningsliv och den organiserade fritidsverksamheten är en utvecklingsmöjlighet. Samtal om ungas digitala liv kopplat till hat och kränkningar på nätet måste dessutom börja allt tidigare då medieanvändningen ökar bland yngre.

Ekonomisk redovisning

Anslag	**2 900 000**
Löner	770 088
Konsulter	336 059
Annonsering	1 106 148
Målgruppsanalys	167 530
Utveckling kampanj & material	978 346
Resor & övrigt	39 931
Total	**1 793 851**

2. Uppdrag till Statens medieråd att kartlägga skyddet av barn och unga på internet vad avser rasism, liknande former av fientlighet, hatbrott och extremism

Uppdrag

För att förbättra skyddet av barn och unga avseende rasism, liknande former av fientlighet, hatbrott och extremism behöver Statens medieråd kartlägga skyddet av barn och unga och utifrån kartläggningen behöver förslag tas fram om vad som behöver göras, såväl av offentliga som privata aktörer, för att öka skyddet. Uppdraget utgör ett första steg på vägen mot framtida åtgärder för att förbättra skyddet.

Kartläggningen ska omfatta offentliga aktörers och civilsamhällets åtgärder på området samt de självregleringsåtgärder som leverantörer av sociala medier genomför. Eventuella könsskillnader ska framgå i kartläggningen. Resultaten ska spridas till berörda aktörer.

Uppdraget ska utföras i samverkan med Barnombudsmannen, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Justitiekanslern, Polismyndigheten, Brottsförebyggande rådet samt Myndigheten för press, radio och tv. Dialog ska föras med företrädare för leverantörer av sociala medier rörande företagens självreglering.

Myndigheten får för uppdragets genomförande högst använda 250 000 kronor under 2016.

Genomförande

En del av kartläggningen består av inventering av i vilken mån skyddsåtgärder utvärderats och vad eventuella utvärderingar visat. Kartläggningen kommer att redovisa skyddet av barn och unga på nätet uppdelat i kategorierna proaktiva och reaktiva åtgärder. Det fortsatta kartläggningsarbetet kommer att visa om ytterligare nedbrytning behöver göras, t.ex. i kategorierna främjande, stärkande, förebyggande, motiverande och åtgärdande skyddsinsatser.

I det initiala arbetet har bedömning av vilka aktörer som ingår i kartläggningen gjorts, inventering av rapporter som angränsar till ämnet genomförts.

Medierådet har bjudit statliga myndigheter och organisationer i civilsamhället att besvara en enkät i syfte att få en bild av om, hur, vad och varför skyddsåtgärder genomförs.

Enkäten skickades till följande myndigheter: Barn- och elevombudet, Barnombudsmannen, Brottsförebyggande rådet, Datainspektionen, Diskrimineringsombudsmannen, Justitiekanslern, Myndigheten för press, radio och tv, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för tillgängliga medier, Polismyndigheten, Skolinspektionen, Statens skolverk, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Statens institutionsstyrelse och Nämnden för statligt stöd till trossamfund. Samtliga besvarade enkäten förutom Myndigheten för delaktighet.

Enkäten skickades till följande organisationer: Amnesty, samtliga lokala och regionala antidiskrimineringsbyråer, BRIS, Expo, Friends, Fryshuset/Nätvandrarna, Föreningen Norden, Internetstiftelsen, PeaceWorks, Raoul Wallenberg Academy, RFSL, RFSL Ungdom, RFSL Stockholm, Riksförbundet Attention, Rädda barnen, Röda Korsets ungdomsförbund, Scouterna, Sibship, SKL, Surfa Lugnt, Svenska FN-förbundet, Teskedsorden, UMO.se, Ung Media, Ungdom mot rasism och Ungdomar.se. Enkäten är vid rapportering fortfarande öppen och fler organisationer kan tillfrågas att besvara den.

Enkätsvaren kommer, för att utrymme för mer utvecklande svar ska kunna ges, utgöra grund för uppföljande intervjuer med aktörer som bedöms vara relevanta för kartläggningens syfte.

Kartläggningen kompletteras med datainsamling om barn och ungas upplevelser av hat och hot på nätet för att ge en bild av upplevda förhållanden vilket vid jämförelse med befintliga

skyddsåtgärder kan öka kartläggningens möjligheter att utgöra relevant underlag för kommande förslag för regeringen.

Datainsamlingen görs av Ungdomsbarometern och ska undersöka på vilka plattformar hot och hat förekommer, till vem anmälan gjorts, hur svårt det upplevdes att anmäla samt eventuella resultat av anmälan. Ungdomsbarometern har levererat rådata nedbruten på kön och bakgrund till myndigheten som kommer att analyseras och redovisas i slutrapporten.

Samverkan

Dialogmöten har genomförts med företrädare för myndigheter. Samverkan sker framgent i gemensam samverkansgrupp vid 2-3 möten 2017. I samverkansgruppen ingår Polismyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Myndigheten för press, radio och tv, Justitieombudsmannen, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor samt Barnombudsmannen.

Dialog sker även med andra myndigheter, organisationer, utredningar, forskare och sakkunniga i syfte att inhämta fler perspektiv på frågorna.

Dialog med företrädare för leverantörer av sociala medier är planerad att initieras under våren 2017.

Framtida behov

Myndigheten har gjort följande avgränsningar: kartläggningen fokuserar i första hand på den statliga myndighetsnivån och på organisationer som bedriver ett etablerat och långsiktigt arbete. Myndigheten skriver att hur ”relevant det än vore att kartlägga myndigheter på regional och lokal nivå, låter det sig inte göras inom ramen för uppdraget”. En annan avgränsning som gjorts är att kartläggningen inte kommer undersöka arbete som bedrivs genom tillfälliga projekt.

Diskrimineringsombudsmannen (DO)

Diskrimineringsombudsmannen har haft två uppdrag som nedan redovisas i var sitt avsnitt: 1) Uppdrag att utveckla arbetet mot främlingsfientlighet och liknande former av intolerans 2) Uppdrag till Diskrimineringsombudsmannen att vidta kunskapshöjande åtgärder om afrofobi.

1. Uppdrag att utveckla arbetet mot främlingsfientlighet och liknande former av intolerans

Uppdrag

Myndigheten ska utveckla och intensifiera arbetet mot främlingsfientlighet och liknande former av intolerans genom att följa upp insatser inom området.

Det saknas idag en överblick över pågående arbete och ett systematiskt sätt att samla och sprida kunskaper och erfarenheter. För att samhällets samlade insatser i arbetet ska vara så heltäckande och effektiva som möjligt behövs det bland annat kontinuerlig uppföljning av de insatser som vidtas i olika samhällssektorer. Detta är viktigt för att få en samlad bild av hur situationen ser ut och vilka behov av eventuella justeringar som finns.

Myndigheten får högst använda 1000 000 kronor per år.

Målgrupper

Kommuner, utvalda statliga myndigheter inklusive landsting och länsstyrelser.

Genomförande

Under 2016 fortsatte arbetet med att utarbeta en enkät som under våren 2017 skickades till kommuner och utvalda statliga myndigheter, inklusive landsting och länsstyrelser. Enkätens frågor knyter an till FN:s konvention om avskaffande av rasdiskriminering.

Syftet med enkäten är att samla in kunskap om vilka insatser som genomförs i Sverige för att motverka att människor utsätts för rasism och främlingsfientlighet. DO har ingått avtal med SCB om hantering av tekniska frågor, utskick av enkäten samt insamling och analys av svaren. Enkätfrågorna är av kvalitativ natur. Svaren kommer att redovisas till DO dels i form av en sammanställning i aggregerad form, dels genom en av SCB producerad analysrapport.

Nästa del av genomförandet av uppdraget kommer att bestå av fokusgruppsintervjuer med aktörer som väljs ut bland svarande som intresseanmält sig via enkäten. Enkätsvaren kommer att tjäna som underlag för intervjuerna.

2. Uppdrag till Diskrimineringsombudsmannen att vidta kunskapshöjande åtgärder om afrofobi

Uppdrag

Afrofobi är ett utbrett problem i dagens Sverige och afrosvenskar är särskilt utsatta för rasism och främlingsfientlighet i landet. Det råder brist på kunskap och medvetenhet om afrosvenskars situation liksom på åtgärder från samhällets sida. Diskrimineringsombudsmannen får därför i uppdrag att vidta kunskapshöjande åtgärder om afrofobi.

Samråd ska ske med Forum för levande historia och andra relevanta myndigheter. Dialog ska ske med berörda organisationer i det civila samhället.

Kostnaden för uppdraget beräknas till 1000 000 kr för hela uppdraget, varav högst 500 000 för 2016.

Genomförande

Uppdraget har genomförts i nära samråd med afrosvenska organisationer och i kontakt med verksamheter som vidtagit åtgärder lokalt för att förhindra diskriminering av afrosvenskar.

Under arbetets kartläggningsfas träffade DO vid några tillfällen ansvariga för genomförandet av Forum för levande historias utbildningsinsats om rasism och intolerans i historien och idag. DO deltog också i Forum för levande historias presentation av en kunskapsöversikt om historisk forskning om rasism.

DO har vidare deltagit i seminarier och föreläsningar i Serien ”Slavhandelns arv”, arrangerade av Malmö stad, Afrosvenskarnas Forum för Rättvisa och IMER-förbundet vid Malmö högskola.

Myndigheten arrangerade ett referensgruppsmöte med 25 företrädare från 12 afrosvenska organisationer från hela landet samt forskare och anställda vid offentliga institutioner. På mötet diskuterades hur kunskapsinhämtning skulle ske.

DO träffade även företrädare för Malmö och Stockholms städer för att få information om kommunernas kunskapsinhämtning om afrosvenskars upplevelser av diskriminering eller brist på lika möjligheter och rättigheter.

Kartläggningen visade att det saknas kunskap om hur diskriminering och tillgång till lika rättigheter och möjligheter påverkar situationen för afrosvenskar. DO ger myndighetens egen handläggning av anmälningsärenden som exempel:

Om inte anmälaren själv påtalar att den anmälda händelsen har tydlig koppling till anmälarens hudfärg eller bakgrund så är möjligheterna begränsade att se vilka anmälningar som kommer från afrosvenskar eller har koppling till diskriminering av afrosvenskar. Till skillnad från hatbrottsstatistiken finns ingen statistik över diskrimineringsfall som specifikt rör afrosvenskar. Folkbokföringssystemets uppdelning i eget födelseland eller föräldrars födelseland räcker inte för att synliggöra den specifika form av diskriminering som afrosvenskar vittnar om. Antalet diskrimineringsanmälningar som tydligt kan hänföras till gruppen afrosvenskar är därmed väldigt begränsad.

Målet för DO:s arbete med uppdraget blev därför att utveckla ytterligare kunskap om afrosvenskars situation ur ett diskrimineringsperspektiv för att bidra till att fylla kunskapsluckorna.

Genomförandefasen inleddes med att Institutet för framtidsstudier (IFFS) fick i uppdrag att utforma kvalitativa och kvantitativa studier av hur diskriminering påverkar afrosvenskars tillgång till lika rättigheter och möjligheter.

Afrosvenska organisationer har lyft vikten av att utveckla jämlikhetsdata som grund för att arbeta med lika rättigheter och möjligheter för afrosvenskar. DO menar att jämlikhetsdata kan beskriva socialt utfall av ojämlikhetsskapande processer och vara ett politiskt redskap för utvecklande av demokrati och mänskliga rättigheter, men att den inte visar hur diskriminering påverkar ojämlikhetsskapande eller skapar det ojämlika sociala utfallet. IFFS fick mot denna bakgrund i uppdrag att ta fram en eller flera metoder för att synliggöra hur diskriminering påverkar afrosvenskars tillgång till lika rättigheter och möjligheter.

Måluppfyllelse

Myndighetens bedömning är att den genom uppdraget har bidragit till att skapa en arena för samtal mellan afrosvenska organisationer, offentliga aktörer och forskningen om hur kunskap kan tas fram som kan utgöra en utgångspunkt i arbetet med att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter. Rapporten är ett bidrag till utveckling av utformning av metoder för att fylla de kunskapsluckor som afrosvenska organisationer påtalat.

De organisationer i det afrosvenska civilsamhället som myndigheten samrådit med har uttryckt att det har varit värdefullt att det i uppdraget skrivits in att studien skulle tas fram i samråd med afrosvenska organisationer. De har också lyft värdet av att Institutet för framtidsstudier anlitat personer med stor kunskap om frågorna. Organisationerna upplever att de kunnat påverka arbetets utformning. De ser också rapporten som ett viktigt steg i kunskapsutvecklingen.

Samverkan

Samråd har genomförts med Forum för levande historia och andra relevanta myndigheter. Dialog har även förts med berörda organisationer i det civila samhället.

För att säkerställa legitimitet och kvalitet i arbetet har DO både före och efter rapportens framtagande genomfört samråd med organisationer i det afrosvenska civilsamhället.

Ekonomisk redovisning

Anslag	**1000 000**
Konsulttjänster, uppdrag till institutet för framtidsstudier (2016)	642 655
Resor (2015 och 2016)	41 679
Övriga driftskostnader, lokalhyra mm. (2015)	18 014
Personalkostnader (2015)	297 652
Totalt	**1 000 000**

DO erhöll 500 000 för 2015 och 500 000 för 2016. Totalsumman var möjlig att använda fritt under hela uppdragsperioden.

Forum för levande historia

Myndigheten redovisar här arbete som utförts inom ramarna för 1) Uppdrag till Forum för levande historia om att utvidga och förlänga utbildningsinsatsen om rasism i historien och idag samt 2) myndighetens arbete med tolerans.

1. Uppdrag till Forum för levande historia om att utvidga och förlänga utbildningsinsatsen om rasism i historien och idag

Uppdrag

Myndigheten har i uppdrag att 2015-2017 genomföra en utbildningsinsats om olika former av rasism och intolerans i historien och idag. Uppdraget omfattar rasism och liknande former av intolerans såsom afrofobi, antisemitism, antiziganism, islamofobi, homofobi och transfobi. Den primära målgruppen har hittills varit skolpersonal.

Myndigheten ska nu utvidga utbildningsinsatsen, dels genom att genomföra utbildningsinsatser om rasism mot samer, dels genom att utvidga insatsens målgrupp.

I insatserna om rasism mot samer ingår att ta fram utbildningsmaterial på området. Utvidgningen av målgruppen ska omfatta relevanta yrkesgrupper som i sin verksamhet arbetar med frågor som rör rasism eller likande former av fientlighet eller som i myndighetsutövning respektive i sin publika verksamhet möter personer som utsätts för rasism eller liknande former av fientlighet. Insatsen ska baseras på svensk och internationell forskning.

Myndigheten ska i möjligaste mån bjuda in aktörer som kan förmedla erfarenheter från grupper som utsätts för olika former av rasism och fientlighet att delta som en kunskapsresurs i samband med genomförandet.

Myndigheten ska förlänga den del av utbildningsinsatsen som avser kunskapsspridning t.o.m. 2019.

Vid genomförande av uppdraget ska myndigheten inhämta information och synpunkter från Statens skolverk och andra myndigheter som berörs av uppdraget.

Myndigheten får använda högst 750 000 år 2016.

Målgrupper

År 2016 vidgades målgruppen från lärare, skolledning, övrig skolpersonal, elever och andra grupper i grund- och gymnasieskolan till att omfatta även andra yrkesgrupper som i sin verksamhet arbetar med frågor som rör rasism eller liknande former av fientlighet eller som i sin myndighetsutövning respektive i sin publika verksamhet möter personer som utsätts för rasism eller liknande former av fientlighet. Det kan t.ex. röra sig om anställda vid arbetsförmedlingar, socialarbetare, polisanställda och anställda inom verksamheter som tillgängliggör kultur.

Genomförande

Forum för levande historia inkluderade rasism mot samer i arbetet med utbildningsinsatsen redan innan tilläggsuppdraget, varför det nya i uppdraget har varit den vidgade målgruppen.

Myndigheten har utvecklat en ny temasida på sin webbplats där fakta om olika former av rasism samlats. Texterna har utvecklats i samarbete med forskare. Under 2016 har sidorna visats 116 000 gånger.

Tre forskningsrapporter och fem podcasts har tagits fram. I samband med publicering av rapporterna har det hållits ett antal seminarier. Under 2016 har drygt 1100 rapporter distribuerats och drygt 800 nedladdningar skett.

Forskningsöversikten *Historisk forskning om rasism och främlingsfientlighet i Sverige* sammanställer och analyserar svensk historisk forskning på området och togs fram mot bakgrund att det saknades en samlad översikt av denna forskning.

Läromedelsinventeringen *En granskning av läroböcker i samhällskunskap och historia för åk 7-9 med fokus på rasism, främlingsfientlighet och intolerans* bygger på en analys av sex läroböcker i historia och sex i samhällskunskap.

Rapporten *Samhällsvetenskaplig inventering av begreppet rasism – Rasist inte jag* presenterar olika slags rasismer som de beskrivs i samhällsvetenskaplig forskning.

Myndigheten har producerat fem podcasts under rubriken *Prata rasism* där olika forskare ger sina perspektiv på rasism. Podcastserien publicerades i mars 2016 och har fått 25 800 lyssningar fram till årsskiftet 2016/2017.

Myndigheten erbjuder i samarbete med Skolverket kursen *Motverka rasism och främlingsfientlighet i förskolan och skolan* vid tio lärosäten. Kursen riktar sig till lärare i grundskola och gymnasieskola, fritidspersonal i skola och fritidshem, förskollärare, förskolechefer, rektorer, skolhuvudmän, personal i elevhälsa och vägledning/SYV. Hösten 2016 deltog 380 personer i kursen som då erbjöds vid nio lärosäten. Vårterminen 2017 är 442 antagna. Kursen erbjuds också hösten 2017.

Regionala konferenser för skolpersonal har genomförts i fem regioner (Helsingborg, Luleå, Sundsvall, Karlstad och Örebro) under 2015 och under våren 2017 genomförs en liknande turné i fem regioner (Hässleholm, Skövde, Stockholm, Borlänge och Umeå).

Myndigheten arbetar för närvarande med att utveckla en digital undervisningsresurs som riktar sig till lärare i historia för årskurs 7-9 samt gymnasiet och ger övningar i källkritik och historiebruk. Verktyget innehåller historiska källor som exemplifierar svenska händelser om olika former av rasism.

Arbetet med att genomföra utbildningsinsatser riktade mot fler yrkesgrupper har inletts med ett grundligt förarbete. Målgruppen är till stor del ny för myndigheten, varför det genom fokusgruppintervjuer genomfördes ett arbete med att kartlägga behoven hos målgrupperna samt undersöka på vilket sätt en utbildningsinsats kan integreras i befintlig struktur för kompetensutveckling på myndigheterna.

Samtidigt har erfarenhetsutbyten och dialog skett med andra myndigheter och civilsamhällesorganisationer för att få en bild av vad som redan erbjuds målgrupperna av andra aktörer. Myndigheten samlade även in erfarenheter från liknande kompetensutvecklingsinsatser samt undersökte möjliga samverkansmöjligheter genom två workshops för organisationer i civilsamhället.

Förslag på dialogpedagogiska metoder anpassade för yrkesverksamma kommer ligga till grund för utbildningsmetoden som är under utveckling och väntas klara i april.

Myndigheten kommer att arbeta efter två parallella spår, ett bredare och ett djupare. Genom det bredare erbjuds intresserade aktörer bland de prioriterade myndigheterna/kommunerna en utbildningsmodul att passa in i deras långsiktiga kompetensutveckling i mänskliga rättigheter, diskriminering och bemötandefrågor. Det djupare spåret fokuserar på samarbete med Polismyndigheten och Arbetsförmedlingen.

Måluppfyllelse

Flertalet aktiviteter pågår fortfarande så i nuläget går enbart tendenser att beskriva. Det finns en positiv utveckling mot de av utvecklingsarbetets mål som är riktade mot skolans personal, vilket framgår av utvärdering av kursen *Motverka rasism och främlingsfientlighet i förskolan och skolan.* Utvärderingen som baseras på enkät och intervjuer har lämnat preliminära resultat:

De generella tendenserna är positiva. Utbildningen uppfattas som relevant av deltagarna. En majoritet bedömer att kursen utvecklat deras kunskap om hur rasism definierats och kommit till uttryck historiskt och idag, inte minst i skola/förskola. En majoritet anser att kursen utvecklat deras kunskap om skolans demokratifrämjande uppdrag kopplat till arbetet mot rasism och främlingsfientlighet och i viss mån hur rasism och främlingsfientlighet kan bemötas och motverkas i ett systematiskt kvalitetsarbete. En majoritet, men en mindre sådan bedömer att deras förmågor har utvecklats i att identifiera rasism och främlingsfientlighet i sin verksamhet och i viss mån hur de kan hantera detta praktiskt i arbetet. Fritextsvar i enkäten och intervjuerna nyanserar svaren och ett antal mer kritiska synpunkter framkommer, t.ex. önskemål om mer konkreta verktyg. Utvärderingen är ett värdefullt underlag för framtida utveckling av kursen.

De av utvecklingsarbetets mål som är inriktade på elevnivå (ökad kunskap om rasism, stärkt förmåga till källkritik och kritiskt tänkande) går det inte att säga något om i det här skedet.

Måluppfyllelsen för den del av arbetet som avser att bredda målgrupper för utbildning kommer att bero på mottagarnas intresse. Myndigheterna och kommunerna använder sällan rasism eller intolerans som utgångspunkt i det långsiktiga kompetensutvecklingsarbetet, utan tematiken kommer in i arbete med mänskliga rättigheter, antidiskriminering eller bemötandefrågor.

Samverkan

Myndigheten erbjuder i samarbete med Skolverket kursen *Motverka rasism och främlingsfientlighet i förskolan och skolan* vid tio lärosäten vårterminen 2017 (Högskolan i Dalarna, Göteborgs universitet, Luleå tekniska universitet, Malmö Högskola, Stockholms universitet, Södertörns högskola, Umeå universitet, Uppsala universitet, Örebro universitet och Linköpings universitet/Campus Norrköping.

I samband med de regionala konferenserna våren 2017 samarbetade Forum för levande historia med Skolverket, Statens medieråd och forskare från Örebro universitet och Södertörns högskola

som alla medverkade i föreläsningar eller seminarier. Myndigheten samarbetade också med civila samhället. Organisationer som på olika sätt arbetar med att motverka rasism och främlingsfientlighet och riktar sig till skolan, bjöds in att medverka vid ett mingeltorg på konferenserna. Organisationerna hade där möjlighet att presentera sina material och samtala med skolans personal som deltog vid konferenserna. Här följer exempel på organisationer som har medverkat: Raoul Wallenberg Academy, Svenska kommittén mot antisemitism, Teskedsorden, Amnesty, Röda Korset, Svenska Gospelverkstaden, PeaceWorks, Nätaktivisterna/Föreningen Norden, Fryshuset/Tillsammans för Sverige, Rättighetscentrum Västerbotten, Rättighetscentrum Dalarna, Antidiskrimineringsbyrån Helsingborg och Malmö mot Diskriminering. Samverkan med närliggande verksamheter som Uppsala universitets MR-forum och Statskontorets arbete med den statliga värdegrunden avses upprättas om möjligt.

Framtida behov

Flera enkäter har gått ut från olika myndigheter, bland annat DO och BRÅ, som berör hur myndigheter arbetar med frågor som rör rasism och intolerans. Detta material är det angeläget för Forum för levande historia att ta del av när de finns tillgängliga, bland annat för att få en ännu bättre bild av hur behoven ser ut avseende utbildningsinsatser.

I myndighetens målgruppsanalys för arbetet och underlagen från fokusgruppintervjuerna uttrycks behov av stöd avseende uppföljning och analys av verksamheten med fokus på frågor som rör diskriminering, rasism och intolerans. Detta bör undersökas vidare inom ramen för Forum för levande historias samordnings- och uppföljningsuppdrag.

Ekonomisk redovisning

Anslag	**10 750 000**
Kommunikation	872 999
Uppdragsutbildningar och samordning	2 640 660
Utveckling pedagogiskt material	359 361
Målgruppsanalys	450 000
Analys, forskning och seminarier	786 635
Löner	5 363 107
Totalt	**10 472 762**

2. Forum för levande historias arbete med kunskapsproduktion på temat tolerans

Uppdrag

I Forum för levande historias förordning anges att myndigheten ska vara ett nationellt forum som med utgångpunkt i Förintelsen ska arbeta med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter i syfte att stärka människors vilja att aktivt värna om alla människors lika värde (SFS 2007:1197).

I detta arbete är undersökningar om ungdomars tolerans en viktig del. Förutom att tolerans ofta lyfts fram som en för demokratin central beståndsdel visar historiska lärdomar att brist på tolerans ofta är upptakt till destruktiva händelser och illdåd. Genom ökad kunskap om intoleransens utbredning och orsaker kan myndigheten skapa bättre förutsättningar för att motverka intolerans och stärka tolerans. Kunskapen är viktig både för myndighetens verksamhet och för aktörer i samhället som arbetar för stärkt demokrati och mänskliga rättigheter.

Målgrupper

Målgrupp för arbetet är lärare, elever, organisationer i civilsamhället, myndigheter, politiker, forskare, intressegrupper, medier och opinionsbildare.

Myndigheten betraktar aktörer som bedriver verksamhet för ungdomar och strävar mot att människor ska mötas med tolerans som intressenter för arbetet. Exempel på intressenter som är myndigheter: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och Skolverket. Exempel på intressenter som är intresseorganisationer: Landsorganisationen för Sveriges unga (LSU), Samarbetsorganet för etniska organisationer (SIOS), Ideell arena, Riksidrottsförbundet och andra idrottsföreningar, Hem och Skola (eller motsvarande), Folkbildningsförbundet, Lärarförbundet och Lärarnas riksförbund. Därtill medie- och opinionsinstitut.

Genomförande

Myndigheten har år 2004, 2011 och 2014 genomfört undersökningar om elevers attityder till varandra och övriga samhället. Fördjupande kunskap om mekanismer bakom tolerans och intolerans har dock saknats. Det har funnits behov av mer kunskap om hur tolerans bäst kan främjas, om hur toleranta och intoleranta attityder utvecklas under ungdomsåren och analyser av

ungdomars egna uppfattningar om tolerans. Det har också saknats kunskap om hur lärare kan förhålla sig i frågor kring främjande av tolerans. Ett jämförande och historiskt perspektiv som sätter det svenska fallet i komparativt och tillbakablickande perspektiv har saknats.

Under 2017 lanserades *Toleransens mekanismer: en antologi* för att svara mot behoven.

Antologin består av tretton studier i var sitt kapitel. Studierna är skrivna av disputerade forskare inom olika ämnesdiscipliner och baseras på såväl kvantitativt som kvalitativt material. Texterna har kvalitetssäkrats genom granskning av externa forskare eller i vetenskapliga journaler och på seminarier på olika högskolor och universitet.

Studierna har publicerats som särtryck på myndighetens hemsida. Samtliga studier finns i lättläst version. Varje studie har tryckts i 200 exemplar (totalt 1600), varav de flesta spridits i samband med seminarier och föreläsningar som myndigheten genomfört.

Under 2016 genomfördes fyra frukostseminarier med syfte att sprida kunskap till aktörer i samhället som arbetar med att främja tolerans bland ungdomar. Vid varje seminarium presenterades två till tre studier. Presentationerna finns filmade på myndighetens hemsida.

Det första seminariet hade lärare och verksamma inom skolan som målgrupp, besöktes av 42 personer och hade temat *Vad är tolerans och hur kan den främjas?*. Det andra seminariet hade företrädare för civilsamhället som målgrupp, besöktes av 39 personer och hade rubriken *Civilsamhället – En skola i tolerans?*. Det tredje seminariets målgrupp var allmänheten, besöktes av 54 personer och hade titeln *Är svensken tolerant?*. Det fjärde seminariet hade ledare i ideell sektor som målgrupp, 63 besökare och titeln *Den ideella sektorn i en tid av förändring: Öppna, toleranta och inkluderande?*.

Två filmer togs fram för att presentera innehållet i två av studierna. Den första filmen, *Utvecklingen av tolerans bland unga*, publicerades oktober 2016 och har visats 1630 gånger. Den andra filmen, *Av samma skrot och korn?*, publicerades 20 december och hade visats 1167 gånger den 31 december. Gensvaret i sociala medier har varit positivt.

Myndigheten har 2016 medverkat i föreläsningar och presentationer där studierna förmedlats: Skolledarkongressen i Göteborg med lärare och rektorer som målgrupp, ett internationellt forskarseminarium om tolerans vid Örebro universitet samt en inspirationsdag för lärare i Sjöbo.

Myndigheten har också presenterat arbetet för olika internationella samarbetspartners och andra intressenter.

Myndigheten har fortsatt sprida rapporten *Tid för tolerans* genom föreläsningar och presentationer. Fastän den togs fram för flera år sedan är den fortfarande efterfrågad av myndighetens målgrupper. Under 2016 har den laddats ner från myndighetens hemsida 948 gånger.

Måluppfyllelse

Arbetet med framtagandet av antologin har haft tre inriktningsmål, två effektmål och fem produktmål. Inriktningsmålen innebär kortfattat att myndighetens målgrupper ska ges ytterligare kunskap om tolerans, att knyta myndigheten närmare pågående forskning, andra organisationer och myndigheter som arbetar med liknande frågor. Effektmålen handlar om att tillhandahålla vetenskapligt underbyggd kunskap samt öka kunskapen om toleransens utveckling, uttryck och bakomliggande orsaker hos ungdomar. Produktmålen handlar om att publicera en populärvetenskaplig forskarantologi, att seminarier utifrån dess kapitel ska genomföras, att kunskapen sprids via myndighetens hemsida och via andra relevanta forum. Samtliga mål är nådda förutom ett produktmål som beräknas vara nått under våren 2017.

Tre av de fyra seminarierna har utvärderats med deltagarenkät som visar på mycket god måluppfyllelse både vad gäller form och innehåll. Mellan 95-100% instämde helt eller till stor del i att seminarierna var arrangerade på ett bra sätt, 85% instämde helt eller till stor del i att föreläsningarna var intressanta. Vidare instämde mellan 75-80 % helt eller till stor del i att seminarierna gav dem ny kunskap och mellan 70-75 % instämde helt eller till stor del i att kunskapen var användbar för personens arbete eller den organisation som personen arbetade för. I några kommentarer uttrycktes önskemål om mer utrymme för publikfrågor.

Samverkan

Seminariet om tolerans i ideell sektor samarrangerades med Ideell Arena, en paraplyorganisation för 80 ideella organisationer.

Framtida behov

Myndigheten har, med anledning av att andra institutioner och myndigheter genomför ett flertal liknande undersökningar både internationellt och nationellt, beslutat att inte längre genomföra egna attitydundersökningar i den form som de har haft under de senaste åren. Den kunskap som tagits fram under 2016/2017 kommer fortsatt spridas genom seminarier och genom Forum för levande historias webbplats. Under 2017 kommer Forum för levande historia att bereda vilka behov av egna undersökningar som är relevant att myndigheten fyller utifrån instruktionen och omvärlden.

Ekonomisk redovisning

Utgifter	
Verksamhet	686 413
Personalkostnader	646 586
Konsulter	518 239
Kommunikation	165 753
Resor & övrigt	2 422
Summa	**2 019 413**

Analys

Som beskrevs tidigare i denna rapportering är Forum för levande historias intention att inför nästa redovisningstillfälle erbjuda myndigheterna stöd för redovisning, till exempel i form av en mall och en enkät. Forum för levande historia kommer också att föra dialog med såväl myndigheterna som kulturdepartementet kring hur de önskar att detta stöd ska utformas på bästa vis. Genom att myndigheterna får möjlighet att redovisa sitt arbete på samma sätt förbättras förutsättningarna för jämförbarhet i materialet och därmed bättre analyser av det. Strukturen för redovisning skall ge utrymme för redovisning av såväl kvalitativa som kvantitativa aspekter av arbetet och ta hänsyn till myndigheternas behov av att redovisa delar av sitt arbete på olika sätt. Exempel på teman som Forum för levande historia bedömer som intressanta att fördjupa till redovisningen är:

- På vilket sätt bedömer myndigheterna att de har bidragit till det övergripande målet för regeringens plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott?
- I vilken utsträckning har uppdragen myndigheterna tilldelats genomförts? Finns det några avvikelser, i sådana fall vilka och vad beror de på? Vad finns det för lärdomar från arbetet?
- Vilka resultat, alltså bestående förändringar i den egna verksamheten, har åstadkommits genom genomförandet av uppdragen? Vilka effekter, alltså förbättringar som kommer allmänheten till del, har åstadkommits? Har behov av nya insatser identifierats genom arbetet?
- Hur många personer har sammanlagt nåtts av insatserna? Hur många av dem är professionella och hur många av dem är allmänhet? Upplever de som är målgrupp för insatserna att de blivit behjälpta av dem? Är de nöjda? Upplever personal vid de respektive myndigheterna att deras kunskap om rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott har ökat genom uppdraget?
- Hur många personer arbetar med genomförandet av uppdragen? Hur många av dem är anställda vid myndigheterna och hur många utgörs av extern kompetens i form av konsulter, forskare och företrädare från civilsamhället?
- Hur har ekonomiska resurser använts fördelat på olika slags kostnader så som löner, utveckling av material, utbildningar med mera?

I följande avsnitt presenterar Forum för levande historia vilka tendenser myndigheten identifierat i myndigheternas redovisningar så som de är utformade vid aktuellt redovisningstillfälle. Som nämnts har myndigheterna inte redovisat sitt arbete på samma sätt, varför myndigheternas redovisningar inte behöver vara heltäckande. Det kan vara så att aktiviteter genomförts som inte framgår i redovisningarna varför sammanställningen med säkerhet visar vad som gjorts, men inte med samma säkerhet visar vad som inte gjorts.

Myndigheterna beskriver delvis en positiv utveckling i sina redovisningar: Flera av myndigheterna berättar att utvärderingar visar att goda resultat uppnåtts genom arbetet (Kulturrådet, MUCF, Forum för levande historia och Statens medieråd). Flera av myndigheterna påtalar också att det saknats kunskap (om rasism och liknande former av fientlighet och hatbrott

inom det aktuella verksamhetsområdet) eller saknats samlad kunskap inom det område de verkat inom (DO, MUCF, Forum för levande historia, Statens medieråd), vilket understryker uppdragens relevans. Samtidigt påtalar flera av myndigheterna att det finns ett fortsatt behov av liknande insatser även framgent (Kulturrådet, MUCF, Medierådet och Forum för levande historia).

Samtliga myndigheter beskriver att de genom uppdraget har samverkat med annan myndighet. Några myndigheter har formaliserat sin samverkan (exempelvis Forum för levande historia och Skolverket eller Statens kulturråd och Riksutställningar), andra har haft mer avgränsade former för samverkan, till exempel enskilda möten. En lärdom som Statens medieråd skriver fram på temat samverkan som kan vara ett inspirerande exempel även för andra myndigheter, är att myndigheten inför samverkan skrivit avsiktsförklaringar aktörer emellan. Detta kan bidra till att förtydliga förutsättningarna för och skapa gemensamma förväntningar på samverkan.

Samtliga myndigheter har genomfört aktiviteter i samverkan med aktörer i civilsamhället, till exempel genom dialoger, att myndigheterna använder civilsamhället som experter vid konferenser eller att myndigheterna använder civilsamhällets kanaler för att nå fram med material eller enkäter. Det är tydligt att det finns mycket kunskap i civilsamhället som myndigheterna upplever att de behöver.

Fyra av myndigheterna (Skolverket, Medierådet, Diskrimineringsombudsmannen och Forum för levande historia) beskriver att de genomfört insatser i samverkan med universitet/högskola.

Forum för levande historia kommer att samla mer kunskap om på vilket sätt och med vilka aktörer myndigheterna samverkar idag, men också hur de skulle önska att samverkan skulle se ut i framtiden. Denna kunskap kommer bland annat att insamlas under 2017 genom dialogmöten med samordnare för utförandet av respektive uppdrag vid myndigheterna och i samband med myndigheternas redovisning till Forum för levande historia 2018.

Följande matris har använts som ett raster för att skapa en överblick över vilket slags resultat myndigheternas arbete hittills har lett till. De kategorier som resultaten sorterats in i är: 1) Publikationer och material 2) Filmer 3) Poddar 4) Utbildningar, föreläsningar, konferenser, seminarier, workshops samt 5) utveckling av hemsida.

Tabellen baseras på Forum för levande historias läsning av myndigheternas redovisningar. Om en myndighet i sin redovisning anger att den till exempel har utvecklat nya publikationer eller

andra material så har myndigheten fått ett kryss i den aktuella rutan, i annat fall har kryss uteblivit.

Matris över myndigheternas resultat

Myndighet	**Publikationer och material**	**Filmer**	**Poddar**	**Utbildningar, föreläsningar, konferenser, seminarium, workshops**	**Utveckling av hemsida**
Statens kulturråd	X	X		X	X
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhälles-frågor	X			X	
Statens skolverk	X		X	X	
Statens medieråd	X	X	X	X	X
Diskriminerings-ombudsmannen	X			X	
Forum för levande historia	X	X	X	X	X

Sammanställningen visar att samtliga myndigheter har utvecklat publikationer eller andra material. Som exempel på publikationer kan kunskapsöversikter, handledningar och kartläggningar nämnas. Som exempel på andra material kan digitala verktyg, quiz eller Power Point-presentationer för externa målgrupper nämnas.

Sammanställningen visar vidare att hälften av de sex redovisande myndigheterna har tagit fram filmer. En del av myndigheterna har producerat egna filmer, andra har lagt ut produktionen på externa aktörer. Lika många myndigheter, tre stycken, har tagit fram poddar för kunskapsspridning.

Samtliga myndigheter har genomfört olika typer av spridningsinsatser i talat format genom utbildningar, föreläsningar, konferenser, seminarier och workshops. En stor mängd människor, såväl professionella som allmänhet har nåtts av insatserna.

Tre av myndigheterna anger att de har utvecklat sina hemsidor, t.ex. genom att publicera nya texter på dem eller genom att utveckla nya sidor eller ingångar till dem.

Flera av myndigheterna påtalar att det nu finns bra material att sprida (t.ex. MUCF, Statens Medieråd, Forum för levande historia). Samtidigt behöver mer kunskap utvecklas om rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott och fler material utvecklas (t.ex. Statens medieråd).

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor påtalar att den stora efterfrågan på kunskap om hbtq-frågor bland lärare beror på att en stor del av lärarkåren saknar utbildning i hbtq-frågor eftersom denna kunskap inte är en obligatorisk del i de flesta lärarutbildningar. Denna påtalan kan tolkas som ett medskick till regeringen.

Slutligen, Forum för levande historia har som framgick i ovan redovisning genom uppdraget att utvidga och förlänga utbildningsinsatsen om rasism i historien och idag utfört fokusgrupper med personal i myndigheter och kommuner. Fokusgrupperna (där Polismyndigheten, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och kommunala socialtjänster ingick) visade att personalen efterfrågade stöd avseende uppföljning och analys av verksamheter med fokus på frågor som rör diskriminering, rasism och intolerans. Forum för levande historia ämnar, inom ramarna för samordnings- och uppföljningsuppdraget, att undersöka om och hur detta behov kan tillgodoses.

Bilaga 1

Uppdrag till Forum för levande historia att samordna och följa upp den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott samt ändringar av uppdrag (Ku2016/02633/DISK).

Bilaga 2

Myndigheternas redovisningar lämnas på begäran.

2016-11-24
Ku2016/02633/DISK

Kulturdepartementet

Forum för levande historia
Box 2123
103 13 Stockholm

Uppdrag till Forum för levande historia att samordna och följa upp den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott samt ändringar av uppdrag

1 bilaga

Regeringens beslut

Regeringen ger Forum för levande historia i uppdrag att samordna och följa upp arbetet inom ramen för den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott under perioden 2016–2019 (Ku2016/02629/DISK). Den del i uppdraget som avser samordning innebär att regelbundet genomföra erfarenhets-, kunskaps- och informationsutbyten främst mellan myndigheter som arbetar med dessa frågor. Den del i uppdraget som avser uppföljning innebär att successivt utveckla ett uppföljningssystem som omfattar regelbunden redovisning baserad på det underlag Forum för levande historia får från nedan angivna myndigheter samt myndighetens egen verksamhet och ytterligare information t.ex. från attityd- och upplevelseundersökningar.

Forum för levande historia ska redovisa uppdraget årligen senast den 15 april året efter respektive verksamhetsår till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) med en särskild rapport om utvecklingen på området. Länsstyrelsen i Dalarnas län, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Statens kulturråd och Statens medieråd, som har uppdrag inom ramen för den nationella planen eller genomför insatser på området, ska redovisa sina uppdrag till Forum för levande historia (med kopia till Regeringskansliet) i enlighet med *bilagan* till detta regeringsbeslut.

Med ändring av regeringsbesluten den 10 april 2014 (A2014/01587/DISK), den 26 juni 2014 (A2014/02479/DISK), den 28 maj 2015 (Ku2015/01668/DISK) och den 25 juni 2015 (Ku2015/01869/D) beslutar

regeringen att Diskrimineringsombudsmannen, Statens medieråd och Statens skolverk, som har uppdrag på området, ska redovisa sina insatser inom ramen för uppdragen till Forum för levande historia i enlighet med *bilagan* till detta regeringsbeslut.

Ärendet

Regeringen har denna dag beslutat om en nationell plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott. Forum för levande historia har till uppgift att vara ett nationellt forum som ska främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen. Myndigheten ska bedriva utåtriktad verksamhet med inriktning på kunskap, kultur och utbildning. Verksamheten ska bedrivas i nära kontakt med pågående forskning, andra kultur- och utbildningsinstitutioner samt myndigheter, organisationer och föreningar vars verksamhet rör liknande frågor.

Diskrimineringsombudsmannen, Statens medieråd och Statens skolverk har sedan tidigare uppdrag som är kopplade till arbetet mot rasism (se uppdrag som nämns under Regeringens beslut).

Den 30 juni 2016 beslutade regeringen om uppdrag som ingår i den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott (Ku2016/01669/DISK, Ku2016/01670/DISK, Ku2016/01671/DISK och Ku2015/00009/DISK). I dessa uppdrag angavs att regeringen avsåg att återkomma om hur uppdragen ska redovisas.

Skälen för regeringens beslut

Ett flertal aktörer arbetar med olika frågor om rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott inom olika delar av samhället i Sverige i dag. Kunskap om rasism och hatbrott och olika metoder för att motverka detta finns i dag hos olika aktörer, men det saknas samlad information och en aktör som kan sprida den för att öka kunskapen generellt. Det saknas även samordning av arbetet, ett uppföljningssystem och en samlad rapportering av de olika insatserna till regeringen.

Regeringen anser att en central insats för att uppnå målet för den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott är att utforma en samordnings- och uppföljningsstruktur. Det finns behov av årlig uppföljning som tydliggör utvecklingen på området för både regeringen och riksdagen och som kan utgöra beslutsunderlag för framtida åtgärder. Mot

bakgrund av detta behöver en myndighet få i uppdrag att inom ramen för planen samordna och följa upp arbetet.

Det är lämpligt att Forum för levande historia, som har ovannämnda uppgifter, får detta uppdrag. En förutsättning för att myndigheten ska kunna samordna och följa upp arbetet är att de myndigheter med uppdrag som omfattas av detta regeringsbeslut redovisar sitt arbete till Forum för levande historia.

Den totala kostnaden för att genomföra uppdraget beräknas till 7 800 000 kronor och ska finansieras från anslaget 2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m., utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering. Regeringen har för avsikt att avsätta medel för att genomföra uppdraget med högst 2 500 000 kronor 2017, högst 2 700 000 kronor 2018 och högst 2 600 000 kronor 2019 under förutsättning att riksdagen anvisar medel för ändamålet.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Andrés Zanzi

Likalydande till

Diskrimineringsombudsmannen
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Statens kulturråd
Statens medieråd
Statens skolverk

Kopia till

Finansdepartementet/SFÖ
Justitiedepartementet/KRIM
Justitiedepartementet/PO
Justitiedepartementet/Å
Utbildningsdepartementet/F
Utbildningsdepartementet/S
Utbildningsdepartementet/UF
Kulturdepartementet/D
Kulturdepartementet/KO
Kulturdepartementet/KL
Kulturdepartementet/MF
Åklagarmyndigheten
Polismyndigheten
Brottsförebyggande rådet
Kammarkollegiet
Vetenskapsrådet
Nämnden för statligt stöd till trossamfund

Regeringen

Bilaga
till beslutsärende 9

2016-11-24

Kulturdepartementet

Bilaga till uppdrag om samordning och uppföljning av den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott samt ändringar av uppdrag

Följande myndigheter som har uppdrag inom ramen för den nationella planen eller genomför insatser på området ska redovisa sina insatser till Forum för levande historia (med kopia till Kulturdepartementet och nedan angivna departement) i enlighet med följande:

Myndighet	**Uppdrag**	**Redovisningsdatum**
Diskrimineringsombudsmannen	- Uppdrag att utveckla arbetet mot främlingsfientlighet och liknande former av intolerans (A2014/02479/DISK) - Uppdrag till Diskriminerings-ombudsmannen att vidta kunskapshöjande åtgärder om afrofobi (Ku2015/01668/DISK)	- Årligen den 1 mars 2017-2018. - Den 1 april 2017.
Länsstyrelsen i Dalarnas län	- Uppdrag till länsstyrelsen i Dalarnas län om att utveckla arbetsformer för att motverka sociala risker med fokus på rasism och extremism (Ku2015/00009/DISK)	- Den 1 juni 2017.

Statens kulturråd	- Uppdrag till Statens kulturråd om att genomföra kunskapshöjande insatser kring hur verksamheter som förmedlar konst och kultur kan synliggöra normer och utmana negativa stereotyper (Ku2016/01670/DISK)	- Den 1 mars 2017.
Statens medieråd	- Uppdrag till Statens medieråd att utveckla och förlänga kampanjen No Hate Speech Movement (Ku2015/01869/D) - Uppdrag till Statens medieråd att kartlägga skyddet av barn och unga på internet vad avser rasism, liknande former av fientlighet, hatbrott och extremism (Ku2016/01671/DISK)	- Den 1 mars 2017. - Årligen den 1 mars 2017-2018.
Statens skolverk	- Uppdrag till Statens skolverk att vidta kunskapshöjande insatser i skolan om främlingsfientlighet och liknande former av intolerans (A2014/01587/DISK)	- Årligen den 1 mars 2017-2018 (med kopia till Utbildnings-departementet).

Forum för levande historia
Stora Nygatan 10–12
Box 2123, 103 13 Stockholm
Tel 08 723 87 50
www.levandehistoria.se